

Начелник Општине Вишеград Младен Ђуревић и бизнисмен Слободан Павловић свечано су данас у Вишеграду, у оквиру манифестације Видовданске свечаности, открили споменик Мехмед-паши Соколовићу.

Споменик је откривен у присуству председника Републике Српске Милорада Додика и његовог творца Андрићграда режисера Емира Кустурице.

Говорећи на свечаности књижевник Матија Бећковић поручио је: "Добро дошао, Бајо, потоњи Мехмед-паша Соколовићу", и свим пријутним пожелио срећан Видовдан.

Бећковић је подсетио да је пет стотина година морало да прође, да Бајо, потоњи Мехмед паша Соколовић дође у свој завичај и да види своју камену задужбину и да за сва времена заустави своје бронзане очи.

- Пет стотина Видовдана је прескочио док се вратио тамо одакле је кренуо да докаже да се од завичаја и од свог народа нико и никад није заувек раздвојио - истакао је књижевник.

Споменик, подвлачи Бећковић, који је себи и о свом трошку подигао Мехмед- паша није повезао само две обале реке Дрине и два света, него је "прекобачен" и преко свих провалија и предрасуда прошлих и будућих времена.

- И овог Видовдана бронзани везир гледа унапред и не обазире се уназад. И, као да се више нада и снатри оном што ће бити, него о ономе што је било. Стигао је из далеке будућности да се придружи онима чије време тек долази - каже Бећковић.

Начелник Општине Вишеград Младен Ђуревић захвалио се је Додику, Павловићу, Кустурици и Бећковићу за реализацију овог пројекта, истичући да је ово "наставак културе сећања, чији је зачетник Емир Кустурица".

Слободан Павловић је рекао да је и њему и његовој супрузи Мири велика част и задовољство што су били у прилици да Вишеграду поклоне споменик Мехмед-паши Соколовићу.

Према доступним информацијама, Соколовић је пореклом Србин из Херцеговине. Рођен је као Бајица Ненадић у селу Соколовићи, близу градића Рудо. Отац му се звао Димитрије, док име мајке није познато - помињу се имена Добрина, Анђелија или Марија.

Као дечак школовао се у манастиру Милешева. У "данку у крви" одведен је у јањичаре када му је било око 15 година. Школован је у Једренском сарају где остаје 13 година.

Мехмед-паша Соколовић познат је и као Мехмед Високи.

Он је одведен у раном добу као део османског система сакупљања хришћанских дечака који ће бити одгајани да служе као јањичари.

Ови дечаци су били приморани да пређу у ислам, одгајани су и образовани као војници и верници, али су заузврат добили прилику да се укључе и напредују у османском царском систему.

Мехмед-паша Соколовић био је један од бројних који су направили завидну каријеру и доспели до положаја Великог везира.

Мехмед-паша је подизао бројне задужбине и вакуфе широм Царства. По његовом наређењу, 1571. године изграђен је мост преко Дрине у Вишеграду, описан у делу "На Дрини ћуприја" Иве Андрића, који је за овај роман добио Нобелову награду за књижевност

Он је подигао и три моста на просторима садашње у БиХ и један у Црној Гори - Арсланагића мост у Требињу, мост на ушћу Жепе у Дрину, Козју Ћуприју у Сарајеву и Везиров мост у Подгорици.

У свом родном селу Соколовићима код Рудог изградио је џамију, а у селу Поблаће код Прибоја, према предању, подигао је и цркву која је више пута рушена и обнављана.

Црква је изграђена у сараценском стилу и у овом селу је сачувано предање да је сазирана на гробу његове мајке.

Верује се да је Мехмед-паша Соколовић био ктитор многим саграђеним чесмама, од којих је најпознатија она у Београду, на Калемегдану.

(Срна)